

kk 73. / külpolitikaifolyt/um

tpm rövid hírek

london

san francisco:kábitószér

lima: kínai küldöttség

manila:hajótűz

kk 51.kohl -bahr - 3

52. észak-írország -népszavazás ?

54. indokina:pekingi sajtóértekezlet -hadijelentés

55. cgt - elnökségi ülés

56. rövid hírek

berlin :tu-154

bonn:verekedés a laktanyában

moszkva:megemlékezés

pozsony: négyesikrek

prága :per

57. sorsa tárgyalásai

58. badavi

59. közel-kelet-szovjet kommentár

60. finnország -ndk

61. mirage

62. chmoupek cikke

63. palesztin nyilatkozat

64. honecker -abdel fatah

65. olasz kormány

66. peter son

67. humphrey

68. ahlers - kina

69. ceausescu -fock

70. connally

71. rövid hírek

berlin: olasz pártküldöttség

havanna: kashtan

varsó: lengyel-angol

bukarest: ceausesc- jespersen

belgrád: dolanc- mincsev

72. vietnami szolidaritás

73. hírjegyzék.

/mt1/

--
-58-

— VEGE —

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1972 AUG 04

mti külföldi hírek

1972. augusztus 4.

kk. 1. várható

by/1l p1

1972. augusztus 4. /mt1/

moszkva:

az egyiptomi küldöttség látogatása

london:

szükségállapot

helsinki:

sorsa tárgyalása politikai vezetőkkel

georgetown:

el nem kötelezettek konferenciájának előkészítése

ensz:

jarring jordániai képviselőjével tárgyal

--

- 1 -

7.25/1l

dk 820

kk. 2. jarring tárgyalásai

Lb/sp/1l pi

n e w y o r k , 1972. augusztus 4. /mt1/

gunnar jarring, az ENSZ főtitkár közel-keleti megbízottja, aki nemrég tért vissza New York-ba, hogy felújítsa közvetítő tevékenységét, csütörtökön megkezdte tárgyalásait a közel-keleti válságban közvetlenül érdekelt országok diplomatáival.

elsőként Ahmed Abdel Megiddel, egyiptom világszervezeti fődélegátusával tanácskozott, pénteken pedig Abdul Hamid Sarafot, Jordánia képviselőjét fogadja.

Jarring szerdán beható eszmecsereét folytatott Kurt Waldheim főtitkárral és további programjában szerepel a biztonsági tanács öt állandó tagjával való tanácskozás is. Jarring tárgyalásai bizalmas jellegűek, ezért tartalmukról nem közölnek semmit. /ap/

--

kk. 3. szidki - nagy britannia

Lb/sp/1l pi

k a i r ó , 1972. augusztus 4. /mt1/

Aziz Szidki, egyiptomi miniszterelnök csütörtökön a Mena hírnökök számára adott interjúban üdvözölte az angol külügyminisztérium szóvivőjének azt a nyilatkozatát, hogy Nagy-Britannia kész megvizsgálni bizonyos fegyverek szállításának lehetőségét egyiptom számára. Szidki kijelentette, hogy „a brit kormány a jelek szerint a korábbinál megértőbben viseltetik a közel-keleti helyzet iránt,„

az egyiptomi miniszterelnök rámutatott, hogy „mikor egyiptom bárhol fegyvert vásárol, ezt csak jogainak törvényes védelmében teszi.... Izrael ezzel szemben azért szerzi be fegyvereit, hogy megszilárdítsa az arabok elleni agressziója eredményeit,„

„egyiptom hálás lesz minden olyan országnak, amely fegyvert szállít neki, hogy megvédelmezhesse jogait és szembeszállhasson azaz az agresszióval, amelyet az ENSZ is többször elítélt - mondta Szidki. /reuter, ap, upi, dpa/

--

- 2 -

8.0 *He 8.20*

kk. 4. rövid hírek

Lb/sp/1l pi

1972. augusztus 4. /mt1/

u j d e l h i : szimlai megállapodás

az indiai alsóház után a felsőház is nagy szavazattöbbséggel jóváhagyta a szimlaiban aláírt indiai-pakisztáni megállapodást. a parlamenti vitában szvaran szingh indiai külügyminiszter hangoztatta, hogy a megállapodás mindkét ország népeinek javát szolgálja. /adn/

m e x i k ó v á r o s : kínai nagykövet

megérkezett Mexikóvárosba az első kínai nagykövet, Hsziung, Hsziang-hui. a két ország február 14-én állapodott meg a diplomáciai kapcsolatok felvételében. Mexikó is rövidesen elküldi nagykövetét Pekingbe. /dpa/

n e w y o r k : tajvan nyomai

Tajvan a továbbiakban minden formában megszűnik létezni az ENSZ számára. a kínai delegáció követelésére Konsztantin sztavropopulosz, az ENSZ jogi tanácsosa utasította a világszervezet funkcionáriusait, hogy a különböző kiadványokban többé ne említsék Tajvan nevét. vonatkozik ez a különböző statisztikai évkönyvekre, egészségügyi, meteorológiai és egyéb kiadványokra. /afp/

s a n d i e g o : gyujtogató

Szerelmi bánatában fejgyujtotta szülei házát, majd egy színházat két halfeldolgozót, egy lakótömböt és több erdőrészt is Scott Whiting huszéves kaliforniai segéd munkás. mindezek után, mikor csütörtökön valami más ügyből kifolyólag véletlenül letartóztatták igazi amerikai módra egyetlen gondja a publicitás volt: miután lehetőséget kapott egy telefonbeszélgetésre, felhívta a helyi lap szerkesztőségét és elmondta összes „hőstetteit,„ hozzáátve, hogy azért gyujtotta fel szülei házát, mert folyton bosszantották és le akarták vele vágatni hosszú haját. a többi gyujtogatást azért követte el, mert összeveszett szerelmével. /reuter/ /folyt.köv./ 8.50/1l

- 3 -

He 8.17

kk. 4./ rövid ... folyt./ il

bamako: afrikai matuzsálem

százhatvankét éves „öszülő”, öregre bukkant a minap az elefántcsontpart egyik partmenti településén a fraternité matin munkatársa. mussze wattara, aki egy két évszázada letűnt királyság dinasztiájától eredezteti magát, ma is jó egészségben él és gyakran felkeresi számtalan utódát, akik a környező országokba szóródtak szét. neki magának csak 13 gyereke volt, de amikor legutóbb ghanában járt, 117 egyenesági leszármazottját mutatták be neki. legfiatalabb fia, aki vele él, 55 éves, de családjával már túltett az apján, mert neki 18 gyereke van./taszsz/

..

kk 5. a pravda az angol konzervatívok politikájáról

kd/sp-ju pi m o s z k v a , 1972. augusztus 4. /mti/

a pravda pénteki számában az angol kormány a szükségállapot bevezetéséről hozott döntését kommentálva megállapítja: az angol uralkodó körök kétségbeesett lépéseket tesznek, hogy kivezető utat találjanak politikájuk zsákutcájából. ezek a lépések a dolgozó nép érdekei, anglia nemzeti érdekei ellen irányulnak és a munkásosztálynak, az összes haladó demokratikus erőknél a konzervatív reakcióval szembeni ellenállása fokozásához vezetnek.

a lap emlékeztet arra, hogy a tory-kormányzat hatalomra jutása pillanatától a munkásosztálynal való konfrontáció útjára lépett. a munkásosztály azonban felvette a konzervatívok kihívását és határozottan elutasítja szakszervezet-ellenes törvényhozásukat.

a pravda utal az angol kormány arra a döntésére is, amelynek értelmében további négyezer katonát irányítottak észak-írországra és ezzel összefüggésben hangsúlyozza: a konzervatívok mindjobban belebonyolódnak az észak-írországi konfliktusba és egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy képtelenek a probléma békés, demokratikus rendezésére. ha angliában a helyzet még nem újult meg a teljes politikai válságig, a konzervatív rendszer válsága teljesen nyilvánvaló. /taszsz/

..

9.07/ju *cl*

- 4 -

kk 6. alvarez az argentinai helyzetről

lb/sp-ju pi m o s z k v a , 1972. augusztus 4. /mti/

j. arnedo alvarez, az argentin kp főtitkára a pravda pénteki számában közölt cikkében elemzi az argentin belpolitikai helyzetet és megállapítja: az országban olyan körülmények alakultak ki, amelyek kedveznek az új típusú hatalom létrehozásának, a társadalmi struktúra megváltoztatását követelő demokratikus, antiimperialista és hazafias erőknek. emlékeztet arra, hogy argentinában a múltban is több ízben került sor a széles néptömegek demokratikus és szabadságjogokat követelő harci fellépésére és rámutat, hogy jelenleg az ország politikai légkörét az osztályharc kieleződése jellemzi.

a kommunista párt úgy véli, megérett annak szükségessége, hogy az összes hazafiak részvételével széles nemzeti frontot hozzanak létre, amely képes megváltoztatni a jelenlegi helyzetet és kieszközölni egy ideiglenes demokratikus koalíció megteremtését az együttesen kidolgozott programkövetelések alapján. ha sikerülne létrehozni ezt a nemzeti, hazafias frontot, képesek lennének súlyos csapást mérni a reakcióra és szilárd pozíciókat szerezve végül elszigetelnék és levernék a reakciót. /taszsz/

..

kk. 7. salt-amerikai ratifikálás

ba/mh-ju pi w a s h i n g t o n , 1972. augusztus 4. /mti/

az amerikai szenátus csütörtökön 88 szavazattal kettő ellenében ratifikálta a szovjetunió és az egyesült államok között moszkvában aláírt szerződést a rakétaelhárító fegyverrendszerek korlátozásáról. a szerződés tehát - amely döntő lépést jelent a nemzetközi feszültség enyhítésében -, a szükséges kétharmados többségnél sokkal jobb szavazati aránnyal ment át a szenátuson.

a stratégiai támadófegyverek korlátozásáról szóló ideiglenes megállapodás ratifikációs vitája hétfőn kezdődik. ennek sorsát azonban befolyásolhatja a nixon-kormány egy meglepő lépése. a szenátusban ugyanis henry jackson szenátor egy fenntartásokat tartalmazó kiegészítés csatolását javasolta. a szenátor módosítási javaslata figyelmeztetné a szovjetuniót, hogy minél olyan lépés, amely „veszélyeztetni”, az amerikai stratégiai erőket, ellentétben az egyesült államok érdekeivel. ugyanakkor felszólítja az amerikai kormányt: a jövőben csak olyan szerződést kössön, amely a szovjetunióval szemben „nem kényszeríti az egyesült államokat az interkontinentális erők területén a szovjetunióval alsóbbrendű helyzetbe,..

/ folyt. köv./

9.30/ju *cl* 10.00

- 5 -

kk.7. / salt-amerikai ... 1. folyt./-ju

jackson határozati javaslatának ,, társszerzője hugh scott, szenátusi republikánus vezető, ami - megfigyelők szerint - azt jelenti, hogy a nixon-kormány áll a terv mögött.

a ratifikációs vitában edward kennedy azzal vádolta a nixon-kormányt, hogy aláassa a salt-szerződést, mert engedve a pentagon követeléseinek, újabb összegeket biztosít új, a szerződés által nem korlátozott fegyverrendszerek kidolgozására.

csütörtökön éjszaka nixon elnök nyilatkozatban juttatta kifejezésre elégedettségét a salt-szerződés szenátusi ratifikálása felett. a szerződés hatálybaléptetéséhez még az elnöknek is alá kell írnia a dokumentumot. /taszsz-reuter-ap-upi-afp-dpa/

-. -

kk.8. indokina

fe/gi-ju pi s a i g o n , 1972. augusztus 4. /mti/

thieu dél-vietnami elnök pénteken fogadta ellsworth bunker saigoni amerikai nagykövetet. megbeszélésük egy óráig volt. a tanácskozás tartalmáról sem dél-vietnami, sem amerikai részről nem közöltek részleteket. mindazonáltal feltételezik, hogy a vietnammal foglalkozó párizsi értekezlet 153. üléséről és kissingernek, nixon elnök nemzetbiztonsági főtanácsadójának xuan thuy-val, az értekezleten résztvevő vdk küldöttség vezetőjével, valamint le duc thoval, a küldöttség tanácsadójával folytatott legutóbbi megbeszéléseiről volt szó. /ap,afp/

x x x

nyugati jelentések szerint csütörtökön 2 000 délvietnami tengerészgyalogos támadta a délvietnami hazafiak kezén lévő quang tri városát. a saigoni katonai parancsnokság pénteken ugyanakkor nem volt hajlandó megerősíteni ezt az értesülést. csak annyit közölt, hogy a kormánycsapatok tengerészgyalogosai ,, egy idő óta,, állásokat építettek ki a város nyugati részén. amerikai források szerint a quang tri stratégiai objektumát képező citadella bevételére ,, pillanatnyilag kizárt,,.

/ folyt. köv./

9.35/ju *del*

- 6 -

kk. 8. /indokina ... 1. folyt./-ju

csütörtökön egész nap heves összecsapások folytak a felszabadító erők és a saigoni csapatok között a mekong-delta nádasiban, cai lay város környékén, amely a dél-vietnami fővárost és a deltát összekötő 4-es számú utvonat közelében fekszik. a kormánycsapatok tüzérése és legierő is támogatta.

b-52-es nehézbombázók a péntekre virradó éjszaka több mint 1 000 tonna bombát szórtak le quang tri környékén. az amerikai gépek 8 hullámban intéztek támadást a hué egykori császárvárostól délnyugatra fekvő hegyes körzetek ellen, ahonnan a partizánok csapatösszevonásairól érkeztek hírek. /reuter,afp, ap, upi/

-. -

kk.9. muskie

ba/gi/il pi w a s h i n g t o n , 1972. augusztus 4.

george mcgovern, az amerikai demokrata párt elnökjelöltje valószínűleg edmund muskie szenátort kéri fel, hogy vállalja az alelnök-jelöltséget.

mcgovern közölte, hogy mielőtt hivatalosan felkérné muskie-t, előbb beszélni kíván vele. kijelentette, még nem döntötte el, kit állít a visszalépett eagleton helyére, egyelőre folytatja tanácskozásait a politikai és szakszervezeti vezetőkkel. legkésőbb hétfőn közölnie kell döntését, mivel a demokrata párt országos bizottsága kedd délután ül össze, hogy megválassza az alelnökjelöltet. mcgovern esetleges jelöltjei közül eddig hárman közölték, hogy nem hajlandók vállalni az alelnökjelöltséget - edward kennedy, hubert humphrey és abraham ribicoff szenátor

mcgovern, akinek az amerikai elnökségért folytatott harcát negatívan befolyásolta az eagleton-ügy, bírálta azt a rendszert, amely szerint az elnökjelölteknek néhány óra alatt kell kiválasztaniuk az alelnökjelöltet. /reuter, ap, upi/

-. -

9.45/11 *del* 10'10

- 7 -

kk. 13. rövid folyt./ 1l

g e o r g e t o w n : el nem kötelezettek

a guyanai georgetownban csütörtökön megnyílt az el nem kötelezett országok konferenciája előkészítő bizottságának ülése. a bizottságban 16 ország képviselői dolgozzák ki az ugyanitt augusztus 8-án összeülő konferencia napirendjét./afp/

a t h é n : papadopuloszok

georgiosz papadopulosz, a görög junta vezetője csütörtökön újabb fivérét juttatta be a kormányba. konstantin öccse után, aki tervezési ügyekben illetékes és közvetlenül mellé delegált miniszter lett, most karalambosz öccsének juttatott állást a közrendészeti minisztériumban, ahol vezérigazgató lesz./afp/

d r e z d a : katolikusok

ndk-beli katolikusok ezrei írtak alá egy nyílt levelet, amelyben felhívják a püspöki kart és elnökét, bensch berlini bíborost hogy a püspököket és a papokat neveljék a társadalmi igazságosság szellemében, alakítsanak ki pozitív viszonyt a szocialista társadalmi renddel és a vatikánnál hassanak oda hogy az egyházmegyei határok feleljenek meg az állami határoknak és ezzel szüntessék meg az ndk-beli egyház függését az nszk-tól./adn/

kk. 15. segély - usztasa áldozatok

nt/1l pi b e l g r á d , 1972. augusztus 4./mt1/

belgrádban hivatalosan közölték, hogy a kormány döntése értelmében 260 ezer dinár segélyt folyósítanak az ország területére juttatott 19 fasiszta-usztasa megsemmisítése során elesett 13 fő családjának.

a sajtó jelentései beszámolnak arról, hogy az állami támogatáson kívül országszerte számos társadalmi szervezetben és munkahelyen indítottak gyűjtést az elhunytak családjainak támogatására.

12.00/1l *del*

- 10 -

kk. 16. hid - jugoszlávia

nt/1l pi b e l g r á d , 1972. augusztus 4. /mt1/

ideiglenesen ismét megszakadt a közúti közlekedés a jugoszláviai észék és pélmonostor közötti autóúton, amely egyébként magyarországra /pécs/ irányába folytatódik.

mint ismeretes, az utat néhány nappal ezelőtt bellye falunál, a dráva áradása miatt felrobbantották és a 45 méter szélességű szakadék fölé, a közúti forgalom biztosítására, a jugoszláv néphadsereg egységei pontonhidat helyeztek üzembe.

csütörtökön azonban a 9 tonna teherbírású pontonhidra ráhajtott egy 42 tonnás pótkocsis teherautóra. a hid leszakadt, az autó a mintegy 10 méter mély vízbe zuhant, az egyik utas életét vesztette és a közlekedés az úton ismét megszakadt. jelentések szerint a jugoszláv néphadsereg rövidesen ismét helyreállítja a forgalmat.

--

kk. 17. vihar belgrádban

nt/1l pi b e l g r á d , 1972. augusztus 4./mt1/

régen nem látott hatalmas vihar tombolt csütörtökön a jugoszláv fővárosban. a zivatart megelőzően a városra a kora délutáni órákban éjszakai sötétség borult, majd 100 kilométer sebességű szél söpört végig, amelyet orkánszerű zivatar követett.

a vihar anyagi károkat okozott, többek között kidöntött a belgrádi vásár területén egy 109 méter magas hirdetőoszlopot, amely több kiállító csarnokot megrongált.

--

12.05/1l *del* 12.25

- 11 -

kk 14. szükségállapot -anglia

pk-ju pi

l o n d o n , 1972. augusztus 4.

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön éjjélkor megkezdődött a heath kormány negyedik szükségállapot-időszaka. a szükségállapot egyelőre 28 napig tart. a parlament kedden tárgyalja meg a proklamációt. a munkáspárt nem kért bizalmi szavazást, arra hivatkozva, hogy nemrég már rendeztek alsóházi vitát az ipari kapcsolatok helyzetéről.

péntekre már összehívták a kikötői intézőbizottságok első ülését. a munkásokból, hajótulajdonosokból és hajózási tisztviselőkből álló bizottságok széles körű felhatalmazást kaptak. javaslatukra - amelyet még a nap folyamán megküldenek john peyton közlekedésügyi miniszternek - esetleg megkezdik a kényszerrakodást. a hatóságoknak joguk van szállítóeszközök kisajátítására, területek és épületek igénybevételeire, az árak maximalására és katonaság bevetésére.

a hadsereg bevetését azonban a kormány - legalább is a jelenlegi időszakban - veszélyesnek ítéli meg. a londoni times pénteki vezércikke hangsúlyozta, hogy egy ilyen hatásnak vérlázító hatása lehet. ,, egy okos kormány - írta - a lehető legtovább elodázza ezt az intézkedést,,. Ilyen körülmények között robert carr belügyminiszter megerősítette egy televíziós interjúban, hogy ,, katonaság bevetésére a kormány ez idő szerint távolról sem gondol,,.

angliában nyolcadik napja sztrájkol 43 000 dokkmunkás. a dokkmunkások küldöttjei elutasították a szakszervezetek és a munkások kompromisszumát, amely egy új kollektív szerződésben enyhítette volna a rakodók létbizonytalanságát, de nem kellő mértékben. a létbizonytalanságot az okozza, hogy sok tőkés elbocsátja a dokkmunkásokat, amikor áttér a konténerakkódásra.

a dokkmunkások küldöttközgyűlése azonban annak nyomán utasította el a kompromisszumot, hogy a kormány az ipari viszonyok törvényével próbálta letörni őket a munkaügyi vitában, amely először öt dokkmunkásvezér letartóztatásához, azután pedig a lordok házában elvi döntéséhez vezetett. a döntés azt jelenti, hogy a szállítóknak 55 ezer font pénzbírságot kell fizetniük, és 25 ezer font perköltséget kell állniuk.

/ folyt. köv./

12.05/ju

- 12 -

kk 14. / szükségállapot ... 1. folyt./-ju

az angol kabinet azt állítja, hogy ,, nem a dokkmunkások sztrájkját akarja letörni, hanem a közösség létfeltételeit kívánja biztosítani,,. a spekulánsok jóvoltából bizonyos romlandó élelmiszerek ára - angliában nagyrészt élelmiszerbehozatalra szorult - emelkedni kezdett. élelmiszerhiányról azonban egyáltalán nem lehet beszélni. az élelmiszerkereskedők országos szövetségének főtitkára szerint még péntek estig is csak fél millió font értékű gyümölcs és zöldség kerül veszélybe, és csupán hét-nyolc nap múlva lesz a kockázat négy milliós nagyságrendű. a közvetlen indok így a takarmányellátás biztosítása.

a brit szakszervezeti mozgalom baloldala a szükségállapot kihirdetését a szakszervezetek elleni újabb támadásnak minősíti. a kommunisták morning star pénteki vezércikkében megállapította, hogy a proklamáció újlag bizonyította a heath-kormány munkáellenes jellegét, a demokráciára leselkedő veszélyt, amit a konzervatív kabinet kormányzása jelent.

a katonaság kivezénylésének eshetőségét mérlegelve, a morning star leszögezi: ,, a fenyegetés reális. hadüzenetnek kell tekinteni nem csupán a dokkmunkások, hanem az egész szakszervezeti mozgalom címére.

a szükségállapot támadja az angol népnek azt a jogát, hogy harcolhat az elbocsátások ellen, amelyek a heath-kormány által képviselt kis, harácsoló, gazdag kapitalista osztály érdekeit szolgálják,,.

12.1/ju

ed
12.30

- 13 -

kk. 18. párizsi sajtóértekezlet

fe/gi-ju pi p á r i z s , 1972. augusztus 4. /mti/

nguyen thanh le, a párizsi értekezleten résztvevő vdk küldöttség tagja a 153. négyes találkozó után sajtóértekezleten jelentette ki, hogy az ülés a washingtoni és a saigoni delegáció által elfoglalt álláspont miatt eredménytelenül végződött. mint mondotta, az egyesült államok kormányának csak 12 esetben ismerte el, hogy az amerikai vadászgépek bombázták a vdk- gát- és öntözőrendszereit, valójában azonban 173 ilyen támadást hajtottak végre: 18-at áprilisban, 46-ot májusban, ugyanennyit júniusban és 63-at júliusban.

a vdk küldötte mindazonáltal reményét fejezte ki, hogy a következő találkozáson az amerikai küldöttség „komolyabb és konstruktívabb”, álláspontot képvisel majd.

a sajtóértekezleten felszólaló ly van sau, a difk delegáció tagja szintén elítélte a gátak és öntözőrendszerek bombázásait. /taszsz/

--

kk. 19. vdk közlemény

fe/gi/il pi h a n o i , 1972. augusztus 4. /mti/

a vdk külügyminisztériuma nyilatkozatban jelentette be, hogy az amerikai légierő augusztus 2-án bombázta a vietnami demokratikus köztársaság thai binh, thanh hoa, nghe an, ha tinh és quang binh tartományainak sűrűn lakott területeit, valamint vinh linh körzeteit.

megállapította, hogy bár az amerikai hivatalos személyiségek állítása szerint az észak-vietnam gát- és öntöző rendszerei ellen irányuló légitámadások nem szándékosak és a jövőben mindent megtesznek ezek elkerülésére, az amerikai repülők mégis folytatják a vdk gátjainak bombázását. e légitévékenység során megsemmisítették a thai binh és nghe an tartományok tengerparti településeit védő gátrendszerének egy részét.

/folyt.köv./
12.18/11

- 14

kk.19./ vdk folyt./ 1 l

a nyilatkozat megállapítja, hogy a washingtoni vezető körök e cselekedetei a világközvélemény félrevezetését szolgálják és kihívást jelentenek. a dokumentum végül emlékeztet arra, hogy világszerte élesen elítélik az egyesült államokat és követelik, hogy vessen véget a vdk-ban folytatott néppusztító büntetteinek. /taszsz/

--

kk. 20. rövid hírek

tv/il pi 1972. augusztus 4. /mti/

b e l g r á d : árviz

a jugoszlávia északi részét sújtó árviz 680 millió dinár kárt okozott - írja a borba című jugoszláv lap pénteki száma. több helység valamint 100 ezer hektár termőföld, köztük buza-, kukorica- és dohánytáblák kerültek víz alá.

a levonuló ár 220 lakóházat és 50 hidat megrongált. az árviz sújtotta területekről 3500 lakost kitelepítettek. /adn/

t o k i ó : zivatarok

a japán északi részében lezudult záporosó és zivatarok következtében 3 ember meghalt, több mint 1000 lakóházat pedig elöntött a víz. megbénult egy időre az országuti és vasúti forgalom. isesaki városban 20 perc alatt 40 milliméter csapadék hullott le. a záport és zivatarokat többhelyütt jégverés kísérte. /taszsz/

L e n i n g r á d : indiai tengerészek

3 napos szolgálati látogatásra leningrádba érkezett az indiai haditengerészeti flotta „arnal”, és „androt”, nevű őrnasszádjá. /taszsz/

--

12.23/11 *12/45*

- 15 -

kk. 21. perón

pl/il p1

buenos aires, 1972. augusztus 4./mti/

hector campora, argentina egykori elnökének, juan perónnak buenos aires-i személyes képviselője csütörtökön madridba utazott, hogy az ott élő perónnal tárgyaljon. elutazása előtt kijelentette: nem hiszi, hogy 1973 márciusában megtartják az általános választásokat, hacsak a katonai kormány nem változtat a jelenlegi viszonyokon.

alejandro lanusse, a jelenlegi elnök március 25-re tűzte ki a választásokat, de több feltételt kötött ki. ezek egyike, hogy a választáson induló jelölteknek legkésőbb ez év augusztus 25-től argentinában kell tartózkodniuk. megfigyelők szerint ezzel a rendelettel arra akarják kényszeríteni perónt, hogy vagy visszatérjen az országba, vagypedig mondjon le az indulásról.

néhány perccel azelőtt, hogy hector campora, perón személyes képviselője madridba indult volna, a buenos aires-i nemzetközi repülőtéren heves tüzharc és verekedés bontakozott ki különböző peronista csoportok között. rendőrségi jelentések szerint öt ember megsérült./ap, reuter/

kk 22. el nem kötelezett országok

fi/sp-ju ki georgetown, 1972. augusztus 4. /mti/

az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek iv. értekezlete 77 ország képviselői és sok megfigyelő jelenlétében kedden, augusztus 8-án nyílik meg georgetown-ban.

a négy napig tartó tanácskozáson egyebek között kidolgozzák a lusakai csúcsertekezleten hozott határozatok gyakorlati megvalósítása érdekében foganatosítandó különböző konkrét akciókat. a résztvevők ezenkívül tanulmányozzák majd a nemzetközi helyzet legújabb fejleményeit, különös tekintettel a nagyhatalmak viszonyában bekövetkezett enyhülésre. ez kedvező feltételeket teremtett ahhoz, hogy az el nem kötelezett országok fokozott erőfeszítést tegyenek a béke biztosítása és a nemzetközi kapcsolatok demokratizálása érdekében - állapítják meg az értekezlethez közelálló körökben.

/ folyt. köv./

13.05/ju *al*

- 16 -

kk 22. / el nem kötelezett ... 1. folyt./-ju

napirenden szerepel továbbá a dekolonializálás, az apartheid- és a faji megkülönböztetés kérdése, a gazdasági fejlődés problémája, valamint a nemzetközi biztonság és a leszerelés témája.

az el nem kötelezett országok első konferenciáját 1961-ben jugoszláviában, a másodikat 1964 októberében egyiptomban, a harmadikat pedig 1970 szeptemberében zambiában tartották meg. /afp/

--

kk 23. párizsi értekezlet - amerikai szóvivő

fe/ju ki

p á r i z s , 1972. augusztus 4. /mti/

david lambertson, a párizsi négyes értekezleten résztvevő amerikai delegáció szóvivője szerint porter nagykövet, a washingtoni küldöttség vezetője közölte a vietnami tárgyalópartnerrel, hogy a jövő heti találkozón „diplomatikusabb eszmecserét, vár tőlük. lambertson „propagandafogásokkal, vádolta a vdk és a difk delegációját. ugyanakkor cáfolta, hogy

porter szavai a következő ülés amerikai részről való bojkottálását jelentik. mindazonáltal hozzátette, hogy az egyesült államok nem járult hozzá, hogy „automatikus alapon, vegyen részt a tárgyalásokon. a legközelebbi ülést jövő csütörtök-re tűzték ki.

az egyesült államok - mint ismeretes - 10 héten át bojkottálta az értekezletet. /dpa,upi/

--

13.10/ju *al 1420*

- 17 -

kk.24. ndk-finnország

pzs/mh-ju ki h e l s i n k i , 1972. augusztus 4. /mti/

helsinkiben pénteken befejeződött a finn köztársaság és a német demokratikus köztársaság delegációinak a két ország közötti kölcsönös diplomáciai kapcsolatok megteremtéséről folytatott tárgyalásainak első szakasza. a finn külügyminisztérium által kiadott hivatalos közlemény szerint „ a tárgyalások tárgyszerű és konstruktív légkörben zajlottak le és azokon haladást értek el„. a két delegáció megállapodott, hogy megbeszéléseit a jövő héten, augusztus 10-én helsinkiben folytatja. /taszsz-dpa/

..-

kk.25. vénfusz-8

kd/mz-ju ki m o s z k v a , 1972. augusztus 4. /mti/

a taszsz tudományos kommentátora a vénusz-8 szovjet űrállomás által végzett kísérlet jelentőségét méltatva rámutat, hogy a feladat bonyolultabb volt, mint a vénusz-7 esetében, amely elsőnek közölt információkat a bolygó sötét oldaláról. a vénusz-8 117 napos repülése sikerrel végződött. a leszálló berendezés simán leszállt a vénusz megvilágított oldalának felszínén. a bolygó légköréből és felszínéről értékes adatokat továbbított a gázburok összetételéről és fizikai paramétereiről, a hőmérsékletéről és a légnyomásról az ötven perces rádióadás során.

a vénusz -8 elé tűzött feladatok megkövetelték a leszálló berendezés belső konstrukciójának modernizálását. változatlan súly /mintegy 500 kilogramm/ és térfogat mellett bővíteni kellett a fedélzeti tudományos berendezés összetételét. ezen felül az űrállomás konstrukciós elemeit és rendszereit szilárdabban, tartósabban és könnyebben kellett elkészíteni. a vénusz-7 tapasztalatai alapján kiderült például, hogy a berendezés teste megfelelő szilárdságu, de a műszerkamrában a megengedettnél magasabbra emelkedett a hőmérséklet. ennek kiküszöbölésére a kamrakülső és belső hőszigetelését megnövelték és a kamrában olyan hőelemeket helyeztek el, amelyek a belső ventilátor által keltett légáramlatból elnyelték a felesleges meleget.

/ folyt. köv./

14.55/ju

- 18 -

kk.25. / vénusz-8... 1. folyt./-ju

a vénusz-7 repülésének elemzése azt mutatta, hogy a sima leszállást biztosító ejtőernyőrendszer működési feltételei a feltételezettnél nehezebbeknek bizonyultak. a vénusz-8 megszerkesztéskor el kellett háritani azt a veszélyt is, hogy a bolygó felszíni szele feldöntse a leszállt berendezést és ezáltal megszakítsa a rádióösszeköttetést a földdel. további elméleti munkára, gyakorlati kísérletekre volt tehát szükség, amíg elérkezett a vénusz-8 létrehozásában közreműködők által annyira várt nap. a szovjet űrállomás sima leszállása az égitest felszínére, pontos munkája bebizonyította a konstrukciós megoldások helyességét. /taszsz/

: ..-

kk.26. francia atomkísérlet-sorozat

fi/gi-ju ki p a p e e t e , 1972. augusztus 4. /mti/

befejeződött franciaország 1972. évi atomkísérlet-sorozata. jólehet hivatalos nyilatkozatot erről nem tettek, mindazonáltal a sorozat befejeződésére lehet következtetni abból a körülményből, hogy pénteken a hajó- és légiforgalom számára ismételten megnyitották mururoa sziget térségét, valamint abból, hogy a de grasse nevű francia cirkáló visszatért papeete-be.

a kísérlet-sorozat, amelyet a legnagyobb titoktartás közepette kezdtek meg június 24-én, erőteljes tiltakozást váltott ki az érdekelt csendes-óceáni országok részéről. június 30-án, valamint július 28-án, illetve 29-én eszközöltek nukleáris robbantásokat. a kísérlet célja azon rakéták nukleáris robbanószervezetének továbbfejlesztése volt, amelyekkel 1975-től kezdve fel akarják szerelni a francia atom-tengeralattjárókat. a sorozatot tavaly el kellett halasztani, mert peru a diplomáciai kapcsolatok megszakításával fenyegetőzött.

franciaország - a kínai népköztársaságon kívül - az egyetlen nukleáris hatalom, amely nem írta alá a légköri atomkísérletek eltiltásáról szóló 1963. évi moszkvai egyezményt. /upi/

..-

15.10/ju

15.25

- 19 -

kk, 27. vietnam - szolidaritás

fe/sp bzs ki

1972. augusztus 4./mt1/

n e w y o r k

a washington állambeli seattle-ben népi blokád néven szervezetet hoztak létre a különböző háboruellenes csoportok. az ujonnan alakult szervezet tagjai ülésstrájkot tartottak seattle kikötőjében, ahol a lőszer-szállítmányokat szokták berakodni az indokínai amerikai haderő számára. a népi blokád úgy határozott, hogy más szervezetekkel együtt a hét végén háboruellenes tüntetést és nagygyűlést rendez.

o t t a w a

a kanadai „békevédelmi kongresszus”, képviselői békeörtséget tartottak torontóban az amerikai konzulátus épülete előtt. a tüntetők levelet nyújtottak át a konzulátuson: a kanadai nép nevében felháborodásuknak adnak hangot amiatt, hogy az egyesült államok cinikus módon áthágja a nemzetközi normákat és barbár bűncselekményeket követ el vietnamban. a kanadai kp a fehér háznak eljuttatott táviratában tiltakozott a vdk gát- és öntözőrendszereinek bombázása ellen.

r ó m a

tizennégy kereszténydemokrata képviselő medicai külügyminiszter elé terjesztett interpellációjában követelte: az olasz kormány hivatalos formában követelje a washingtoni adminisztrációtól a vietnami nép önrendelkezési jogának elismerését. a képviselők azt is követelték, hogy olaszország ismerje el a vdk-t.

s t o c k h o l m

torsten nilsson volt svéd külügyminiszter, oeberg, svédország hanoi nagykövete és több más személyiség azzal a felhívással fordult az ország lakosságához, hogy fokozza tevékenységét a vietnami nép támogatására.

u j d e l h i

jadav, az indiai nemzeti kongresszuspárt főtitkára, valamint malavija, az afro-ázsiai szolidaritási tanács indiai bizottságának elnöke, szövetségi képviselő a taszsz-nak adott nyilatkozatukban határozottan elítélték a vdk békés falvainak és városainak, kórházainak és iskoláinak barbár bombázását és követelték az amerikai agresszió eszkalációjának beszüntetését. /taszsz/

15.15/bzs *15.20*

- 20 -

kk 28. rövid hírek

pl/sp bzs ki

1972. augusztus 4./mt1/

m o s z k v a : vietnami látogatás

pénteken elutazott moszkvából a vietnami-szovjet baráti társaság küldöttsége. a delegáció, amelyet dinh thy kan, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának pótagja vezetett, baráti látogatáson tartózkodott a szovjetunióban. /taszsz/

t o k i ó : tengeralattjáró

a 3860 tonnás pogy nevű amerikai atomtengeralattjáró pénteken befutott a japán yokosuka kikötőjébe, az egyesült államok egyik legnagyobb távol-keleti haditengerészeti támaszpontjára. a város lakói és az egész ország demokratikus közvéleménye határozottan tiltakozik az amerikai atomtengeralattjárók „látogatásai”, miatt. /taszsz, ap/

t o k i ó : takeiri

takeiri josikacu, az ellenzéki komeito párt elnöke egyhetes pekingi látogatását befejezve, visszaérkezett tokióba. látogatása folyamán tárgyalásokat folytatott több kínai vezetővel, s fogadta őt csou en-laj miniszterelnök is. /kyodo/

b o n n : neonáci párt

a német szövetségi köztársaság neonáci pártja be akar jutni a bundestagba. a párt képviselője kijelentette, hogy az évvégi időelőtti parlamenti választásokon valamennyi választási körzetben jelöltet állítanak. /taszsz/

b o n n : scheel

walter scheel, az nszk külügyminiszter, a szabad demokrata párt elnöke a „vorwa:rts”, nevű hetilapnak adott interjújában a szociál demokrata párttal kialakított kormánykoalíció folytatásáért szállt sikra, ha a koalíció az idő előtti parlamenti választásokon megszerezne a győzelmet. scheel hangsúlyozta, hogy a két párt koalíciójának helyességét a három évi kormányzás is igazolta. /taszsz/

/folyt. köv./

15.25/bzs

- 21 -

15.20

kk 28. /rövid hírek 1. folyt./bzs

u j d e l h i : kolera

a „national herald”, pénteki számának jelentése szerint az utóbbi 3 hónapban uttar pradesh, észak-indiai szövetségi állam mintegy 900 lakója vesztette életét kolera, gyomor- és bél-megbetegedések következtében. /taszsz/

u j d e l h i : indiai-pakisztáni

az indiai kormány svájc delhi-i nagykövetsége közvetítésével eljuttatta pakisztán kormányának a kétoldalu kapcsolatokról szímlában aláírt indiai-pakisztáni egyezmény ratifikációs okmányát. /taszsz/

..-

kk 29. közel-kelet

ba/gi bzs ki k a i r ó, 1972. augusztus 4. /mti/

valamennyi jelentősebb egyiptomi lap pénteken méltatja egyiptom és libia egyesülésének jelentőségét. az al ahram az arab népek egysége szimbólumaként értékeli az egyesülési tervet, míg az al gumhuriya szerint e lépés végrehajtása megkétszerezi az arab világ felől az egyesült államokra nehezedő nyomást. az al akhbar kiemeli az egyesülés végrehajtásával kapcsolatos közös bizottságok létrehozásának gyakorlati jelentőségét, az egység fontosságát a haladás, és az ellenséggel való harc szempontjából.

fejszál szaud-arábiai uralkodó egy kairói hetilapnak adott nyilatkozatában fellepett az ellen, hogy az arab világ az olajszállítások esetleges visszatartásával próbálja befolyásolni az egyesült államok közel-keleti politikáját. a király szerint erre „még gondolni is veszélyes”. /mena, ap, upi/

/Folyt. köv./

..-

15.30/bzs

- 22 -

1546

kk 29. /közel-kelet... 1. folyt./-szb

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az al ahram cikke szerint „az egyiptomi és a libiai forradalom egysége élő megtestesítése a szadat elnök által a július 23-1 forradalom 20. évfordulóján kiadott jelszónak: a győzelmet csak a nemzeti egységre és az arab nacionalizmusra támaszkodva lehet elérni... /mena/

..-

kk 30. külpolitikai híreink jegyzéke 1972. augusztus 4-én 15.00 óráig

mh szb k1

1972. augusztus 4.

1. várható
2. jarring tárgyalásai
3. szidki - nagy-britannia
4. rövid hírek:
 - uj delhi - szímlai megállapodás
 - mexikóváros - kínai nagykövet
 - new york - tajvan nyomai
 - san diego - gyújtogató
 - bamako - afrikai matuzsálem
5. a pravda az angol konzervatívok politikájáról
6. alvarez az argentinai helyzetről
7. salt - amerikai ratifikálás
8. indokina
9. muskie
10. a new york times egyiptom és libia viszonyáról /szerk.táj./
11. a francia kp ülése
12. athéni per
13. rövid hírek:
 - georgetown - elnembkötelezettek
 - athén - papadopoulos
 - drezda - katolikusok
14. szükségállapot - anglia
15. segély - usztasák áldozatai
16. hid - jugoszlávia
17. vihar belgrádban
18. párizsi sajtóértekezlet
19. vkd-közlemény

/folyt.köv./

16.18/szb

-23-

1610

kk 30. /külpolitikai... 1. folyt./-szm

20. rövid hírek:
belgrád - árvíz
tokió - zivatarok
leningrád - indiai tengerészek
21. peron
22. el nem kötelezett országok
23. párizsi értekezlet - amerikai szóvivő
24. ndk - finnország
25. vénusz-8
26. francia atomkísérlet-sorozat
27. vietnam - szolidaritás
28. rövid hírek:
moszkva - látogatás
tokió - tengeralattjáró
tokió - takeiri
bonn - nszk neonáci pártja
bonn - walter scheel
uj delhi - kolera
uj delhi - india-pakisztán
29. közel-kelet
30. hírjegyzék
/mt1/

--

kk 31. görög ellenzék

fi/mh bzs ki a t h é n , 1972. augusztus 4. /mt1/

az athéni katonai bíróság előtt „terrorista cselekmények” ürügyén nyolc görög ellenzéki ellen folyó perben a főügyész hat hónaptól négy évig terjedő börtönbüntetés kiszabását kérte. közülük a legsúlyosabbat krisztosz ramandanisz 31 éves építőmunkás, a lambrakidesz nevű szélsőbaloldali ifjusági szervezet volt tagja ellen.

az ítélet péntek estére várható. /afp/

--

kk 32. genszujkin

fi/sp bzs ki t o k i ó , 1972. augusztus 4. /mt1/

pénteken befejezte háromnapos nemzetközi tanácskozását a genszujkin, a nukleáris fegyverkezés ellen küzdő, a japán szocialista párt által létrehozott szervezet.

/folyt. köv./
16.30/bzs

- 24 -

1640

kk 32. /genszujkin 1. folyt./bzs

a tanácskozáson - amelyen megemlékeztek a hirosima és nagaszaki ellen intézett atombombatámadás 27. évfordulójáról - hatvan japán küldöttön kívül tíz ország huszonkét képviselője vett részt.

a konferencia állást foglalt mindenemü nukleáris kísérlet, továbbá a nukleáris fegyverek gyártása, felhalmozása és azok bevetése ellen. az elfogadott határozatok között szerepel egy felhívás a vietnamban állomásozó amerikai haderők azonnali kivonását illetően, továbbá egy, a japán kormányt elítélő állásfoglalás, mivel japán nem engedte meg, hogy a vdk küldöttsége részt vegyen a konferencián.

a résztvevők erőteljesen elítélték az egyesült államokat, mert „stratégiai katonai támaszponttá”, építette ki mikronéziát a csendes-óceánon. /afp/

--

kk 33. rövid hírek

pzs/hr bzs ki

1972. augusztus 4./mt1/

s a n t i a g o : albán nagykövet

piro bita, albánia első chilei nagykövete, pénteken santiago-ban átnyújtotta megbízólevelét salvador allende chilei elnöknek. /uj kina/

m o s z k v a : kubai költő

nicolas guillen, a kiváló kubai költőt, nemzetközi lenin békedíjast, 70. születésnapja alkalmából a munka vörösasztaló érdemrendje kitüntetésben részesítette a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége. guillen társadalmi tevékenységéért és irodalmi életművéért, a kubai és a szovjet nép barátságának és együttműködésének fejlesztéséért kapta a magas kitüntetést. moszkvában a napokban jelent meg új orosznyelvű verseskötete. /taszsz/

j a u n d é : gowon

yakubu gowon tábornok, nigériai államszövetség elnöke, pénteken ahmadou ahidjónak, a kameruni szövetségi köztársaság elnökének meghívására háromnapos hivatalos látogatásra garaua-ba érkezett. ott tartózkodása alatt megbeszéléseket folytat ahidjo elnökkel és vezető kameruni személyiségekkel. /taszsz/

/folyt. köv./
15.35/bzs

- 25 -

1640

kk 33. /rövid hírek 1. folyt./bzs

ber n : baleseti statisztika

berni hivatalos közlemény szerint ez év január 1. és június 30. között a svájci utakon 36 400 baleset történt, amelyeknek 766 halálos és 16 750 sebesült áldozata volt. a balesetek száma az elmúlt év azonos időszakához képest 1.3 százalékkal emelkedett. /afp/

h o y a : kigyó

afrikai kigyó ijesztgeti a nyugat-németországi hoya város lakosait. a rendkívül veszélyes zöld mamba kigyó feltéhetően egy afrikai gyümölcszállítmánnyal került alsó-szászországba. a rendőrség kutat most a két méter hosszú, a kobrával rokon kigyó után, amelyet több ember is látott a város egyik negyedében. /reuter/

r a w a l p i n d i : hajószerecsétlenség

péntekre virradóra karachitól 120 mérföldnyire az arab tengeren elsüllyedt az 1527 tonnás damodar mandovi indiai kereskedelmi hajó. harminchét főnyi személyzetéből mindössze hatot találtak meg eddig. /reuter/

--

kk 34. brezsnyev - husák

pm/hi bzs ki m o s z k v a, 1972. augusztus 4./mti/

leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára pénteken találkozott gustáv husákkal, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkárával, aki jelenleg a krimben üdül.

leonyid brezsnyev és gustáv husák tájékoztatták egymást az országukban végbemenő kommunista és szocialista építés menetéről, a szovjetunió és csehszlovákia jelenlegi és távlati fejlesztési terveiről, amelyek az szkp 24. és a cskp 14. kongresszusán hozott határozatokon alapulnak.

véleménycsere során részletesen megvitatták a szovjetunió és csehszlovákia közötti párt- és államközi kapcsolatok elmélyítésének időszerű kérdéseit. ismét megerősítették, hogy a két párt kész a további átfogó együttműködésre, mind a kétoldali kapcsolatok fejlesztése, mind pedig a nemzetközi küzdőtéren megvalósuló összehangolt tevékenység területén.

a megbeszélés a nézetek teljes azonossága, a szívéllyesség és a testvéri barátság légkörében ment végbe. /taszsz/

15.43/bzs

--
- 26 -

16.50
P

t

kk 35. jemen - ndk, bulgária

mj bzs ki b e r l i n , 1972. augusztus 4. /mti/

az ndk és a jemeni népi demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttségeinek tanácskozása befejeztével berlinben pénteken közös közleményt irtak alá. a dokumentum rámutat, hogy az eszmecsere a szívéllyes barátság és a kölcsönös megértés jegyében folyt le.

az ndk küldöttségét paul verner, az nszep kb politikai bizottságának tagja, a jemeni küldöttséget abdul fattah iszmail, a nemzeti felszabadítási front főtitkára vezette. a jemeni népi demokratikus köztársaság küldöttsége pénteken elutazott szófiába. /adn/

s z ó f i a

a bkp központi bizottságának és bulgária kormányának meghívására pénteken délután szófiába érkezett a jemeni népi demokratikus köztársaság párt- és kormányküldöttsége. a delegációt abdul fattah iszmail, a nemzeti felszabadítási front főtitkára vezeti. a vendégek fogadtatására a bolgár főváros repülőterén megjelent pencso kubadinszki, a bkp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, penju kiracov, a párt központi bizottságának titkára és mások.

a küldöttség a jövő hét elején kezdi meg hivatalos szófiái tárgyalásait. a vendégek találkoznak majd a bolgár párt és állami vezetőkkel.

a bolgár sajtó jelentős politikai eseményként foglalkozik a fél évtizede függetlenné lett arab állam képviselőinek látogatásával. hangsúlyozzák a lapok, hogy a jemeni népi demokratikus köztársaság igen nagy segítséget kap a szovjetuniótól, jó kapcsolatokat tart fenn a szocialista országokkal, belpolitikájának haladó lényegét pedig olyan események jelzik, mint a külföldi bankok államosítása, a földreform, a külkereskedelem állami monopoliuma, stb. a fiatal köztársaságnak éppen emiatt állandó harcot kell vívnia az imperializmus belső és külső ügynökeinek megújuló támadásai ellen. /mti/

--

16.55/bzs

- 27 -

17.05
u

kk 36. Észak-Írország

pk bzs ki London, 1972. augusztus 4./mti/

Dr. Patrick Hillery, az ír köztársaság külügyminisztere pénteken Londonba repült, és felkereste William Whitelaw észak-ír ügyekben illetékes angol minisztert.

a találkozóról, amelyet nem hivatalos ebéd keretében rendeztek, egyik fél sem nyilatkozott.

a megbeszéléseket a helyzet kritikus szakaszában rendezték meg. az ír kormány előző nap gyakorlatilag új kormányzási mandátumot kapott azzal, hogy a kormánypárt jelöltje győzött egy pótválasztáson. Jack Lynch miniszterelnök a minimális parlamenti többséget biztosító sikerre azzal akar ráduplázni, hogy megpróbál befolyást szerezni az észak-írországi politikai tárgyalásokra.

angol részről azonban közölték Hilleryvel, hogy a köztársaságot nem hívják meg Whitelaw kerekasztal-értekezletére.

Whitelaw ugyanis előző nap értésre adta, hogy az alkotmány megreformálására hivatott kerekasztal-tárgyalásokra a tavasszal felfüggesztett helyi parlament, az ugynevezett stormont tagjait akarja elsősorban meghívni, tehát az ira-át - amely az erőt képviseli - nem, és figyelmen kívül hagyja az utóbbi három évben alakult demokratikus, népi szervezeteket. a katolikus közösség szervezetei nem támogatják együttműködési tervében az ellenzéki sdip párt vezetőségét, amely még adós a döntéssel, hogy megkezdi-e hétfőn Whitelaw-val a hivatalos tárgyalásokat.

a pénteki nap is a zürzavar és az öldöklés napja volt észak-írországon. több helyen robbantak ki tüzharcok az orvlövészek és a katonák között. Belfast Andersonstown negyedében megint agyonlőttek egy katonát. amióta a hadsereg megszállta az elbarikádozott katolikus negyedekeket, ez volt a második katona a veszteséglis-tán.

ugyancsak Belfastban bomba-és üvegszilánkok sebesítették meg négy polgári személyt. a robbanás egy iskolában történt, ahol jelenleg katonákat szállásoltak el. Londonderry közelében akna robbant az egyik autóuton, Newryban anyagi károkat okozott egy robbanás. megsebesült egy keresztútba került fiatal lány is.

/folyt.köv./

- 28 -

17.13/um

1720

kk 36. /Észak-Írország folyt./um

Londonderryben, ahol jelenleg brit csapatok tartják kézben az ira volt erődeit, a gerillamozgalom ideiglenes szárnya eltiltotta a helyi lakosságot a katonákkal való barátkozástól. az ideiglenes paracsnokság által kibocsátott közlemény a többi között közli, hogy azokat a katolikusokat, akik a brit csapatokkal barátkoznak, „megtorlásul megbélyegzik,„. /reuter, ap, mti -patak/

--

kk 37. árvíz -fülöp-szigetek

tv/hr um ki Manila, 1972. augusztus 4./mti/

újabb áradás zúdult pénteken a Fülöp-szigetek hat városára. a katasztrófa halálos áldozatokat is követelt. a Fülöp-szigeti árvizeknek eddig 357 halottja van. négyszázezer ember vált hajléktalanná. /adn/

a manilai külügyminisztériumban bejelentették, hogy 19 ország és három ENSZ szakosított szervezet 800 000 dollár értékű orvosságot, vitaminokat, élelmet tartalmazó segélyszállítmányt és pénzküldeményt küldött az ország történelmének eddigi legnagyobb árvize áldozatainak részére. a természeti csapás sújtotta területek segélyezésének ügyeire ENSZ megbízottat neveztek ki. /ap/

--

kk 38. izvesztyija - „strong express,„

pm/hi bzs bs Moszkva, 1972. augusztus 4. /mti/

Jurij Golosubov, az izvesztyija hírmagyarzója a lap pénteki számában foglalkozik az atlanti-óceán északi térségében „strong express, fedőnévvel megrendezésre kerülő nagyszabású NATO hadgyakorlattal. mint írja, 11 NATO tagállam 64 000 katonája, 300 hadihajója és 700 repülőgépe vesz részt a hadgyakorlatokon.

Észak-Európa térségében nem először rendez provokációs hadgyakorlatokat a NATO szoldateszka, a küszöbönálló hadgyakorlatok méretei azonban minden eddigit meghaladnak. ez a körülmény feltétlenül nyugtalanítja a skandinávokat, csakugy, mint Európa más népeit. Európában most jelentős lépések történtek a politikai légkör megjavítása területén. a kontinens békéje megszilárdításának, a megbízható kollektív biztonsági rendszer megteremtésének, az európai együttműködés fejlesztésének eszméje mind határozottabban utat tör magának. a Szovjetuniót, a szocialista közösség más országait, minden békeszerető erőt áthat az az el-tökélt szándék, hogy megszilárdítja és továbbfejleszti a már el-ért sikereket.

/folyt. köv./
17.45/bzs

- 29 -

1750

kk 38. /izvesztyija - ... 1. folyt./bzs

ebben az irányban fontos határkő kell, hogy legyen az európai biztonsági és együttműködési értekezlet, - hangsúlyozza golosubov. - az országok többsége állást foglal amellett, hogy helsinki mellett tartásuk meg a sokoldalú konzultációt a főrum előkészítése érdekében. ilyen körülmények között a nato stratégák akciói nyilvánvalóan ellenkeznek a népek várakozásaival, mert mesterséges akadályokat állítanak az európai feszültség további enyhülésének útjába. a nato stratégák fokozó nyomást gyakorolnak skandináv partnereikre és ennek során előhozakodnak az északot fenyegető „szovjet veszély”, bukott legendájával is.

mindez csupán azt bizonyítja, hogy gyenge talajon állnak azok, akik a nemzetközi feszültség szitására törekszenek. az európában bekövetkezett változások megmásíthatatlanok. a békeszerető államok és népek nem tűrik, hogy meghiúsítsák a szilárd európai békébe, biztonságba és együttműködésbe vetett reális reményeket, - írja az izvesztyija hirmagyarozója./taszsz/

--

kk 39. vasutak

tv/hr bzs bs r ó m a , 1972. augusztus 4. /mt1/

az olasz állami vasutak dolgozói 24 órás sztrájkot tartottak. a munkabeszüntetés csütörtökön este 9 órakor ért véget, de a legtöbb állomáson még sokaig álltak a hosszú sorok.

becslések szerint a sztrájkban való részvétel csaknem százszázalékos volt. körülbelül 10 000 vonat állt le. a sztrájkolók követelték a vasuthálózat korszerűsítését, 10 000 további alkalmazott felvételét, valamint a havi fizetések általános 15 000 lírás felemelését. pénteken különvonatok szállították el a kirándulók és a külföldi turisták tízezreit, akik a 24 órás sztrájk miatt nehéz helyzetbe kerültek. a szakszervezetek bejelentették, hogy újabb 24 órás sztrájkot rendeznek augusztus 23-án. /reuter/

--

17.48/bzs

- 30 -

1748

kk 40. szenátusi szavazás visszhangja

kt bzs bs washington, 1972. augusztus 4./mt1/

a washington post vezércikkben, james reston, a new york times elnökhelyettes szerkesztője pedig hosszabb elemzésben foglalkozik pénteken a nixon-kormány minden erőfeszítése ellenére 50:47 arányban megszavazott szenátusi háboruellenes törvénymódosító indítvánnyal, amely edward brooke republikánus szenátor kompromisszumos megfogalmazásában kötelezi a kormányt, hogy 4 hónapon belül vonja ki összes fegyveres erőt indokínából az amerikai hadifoglyok ugyancsak 4 hónapon belüli szabadonbocsátása fejében, illetve kimondja, hogy e 4 hónap során csakis a csapatkivonásra és „a kivonuló csapatok védelmére”, fordíthatják a háborus költségvetési kereteket.

a washington post emlékeztet rá, hogy stennis szenátor a vitában kérte kollégáit „ne kössék meg az elnök kezét”, ezzel szemben - mint a lap írja - „éppen ez volt az, amit a szenátusi többség óhajtott, mert elvesztette bizalmát abban, hogy az elnök politikája az amerikai részvétel befejezéséhez vezethet”, a vezércikk hangoztatja, hogy a törvénymódosítás még messze van a törvénnyé válástól. „kérdéses a brooke-módosítás csatájának kimenetele - írja -, csak annyi bizonyos, hogy a harc ekörül november 7-ig, a választás napjáig dulni fog, hacsak nixon elnöknek nem sikerül addig tárgyalásos rendezést elérnie”, a lap ez utóbbit valószínűtlennek tartja, s figyelmezteti az elnököt, hogy a brooke-féle kompromisszumos megoldás lehetőséget adna a kongresszussal való békekötésre.

„egy olyan elnök számára, aki 1968-ban a háboru befejezésének ígéretével vívta meg választási kampányát, aki a fehér házba beköltözve azt ígérte, hogy ismét egységbe fogja az amerikai népet és aki vietnami politikájával szembeni erőteljes ellenzéssel néz szembe 1972-es újraválasztási hadjáratában, a brooke-féle módosítás, vagy annak valamilyen változata megoldási lehetőségként szolgálhatna”, - írja a washington post.

james reston a new york timesban szintén azt fejtegeti, hogy a szenátus állásfoglalása tulajdonképpen „bizalmatlansági szavazás nixon elnök kemény békefeltételeivel szemben”, de arra a következtetésre jut, hogy mivel az elnök láthatólag jótányit sem hajlandó engedni, a vdk és a difk „jobban járna”, ha most elfogadná a nixon-kormány feltételeit. ezt azzal támasztja alá: „minden jel arra mutat, hogy jól megy nixon elnök választási kampánya, az elnök bizik benne, hogy újra megválasztják, győzni fog novemberben”, és „ha hanoi most nem fogadja el a békeajánlatot, akkor majd ősszel egy olyan elnökkel és esetleg olyan kongresszussal kell szembenéznie, amely még kevésbé lesz hajlandó kompromisszumra, mint most”, reston hangoztatja, a szenátusi szavazás arra volt jó, hogy „az amerikai nép előtt világossá tette a kérdést”, de mint befejezésül rámutat „nem a szenátus dönti el a kérdést - azt valószínűleg az amerikai választók döntenek majd el”, /köves tiber/

18.18/bzs

- 31 -

1818

kk 41. holland kormányválság

ae bzs bs h á g a, 1972. augusztus 4. /mti/

m.y. scholten, akit biesheuvel holland miniszterelnök az időközben megbukott ötpárti kormánykoalíció helyreállítására küldött ki közvetítőként, pénteken tájékoztatta biesheuvel küldetésének kudarcáról.

a kormányválság legújabb fejleménye, hogy biesheuvel a katolikus néppárt, a forradalomellenes párt, a keresztény történelmi unió és a szabadság és demokrácia pártja elnökeit - tehát a demokratikus szocialisták, 70 kivételével valamennyi koalíciós párt vezetőjét - az alkotmánynak megfelelően kisebbségi kormány megalakítására szólította fel. ennek a kormánynak az lenne a megbízatása, hogy előkészítse az 1973. évi költségvetést és megszervezze az új választásokat.

a pártvezetők augusztus 8-án, kedden tájékoztatják döntésükről biesheuvel. /afp/

--

kk 43. szovjet pionirok

mj/hi bzs bs j a l t a, 1972. augusztus 4. /mti/

a fekete-tenger partján, az artyeki uttörő paradicsomban, egyhetes ünnepségsorozaton emlékeztek meg a szovjet pionirok a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójáról és a lenin nevét viselő uttörőszervezet félévszázados fennállásáról.

az ünnepeken részt vett valamennyi szovjet köztársaság és 50 külföldi ország uttörőküldöttsége. a díszvendégek között ott voltak az szkp, a komszomol és az uttörőmozgalom veteránjai, a munka hősei, ismert művészek és sportolók.

az artyeki uttörővárost a szovjet állam 1925-ben bocsátotta a pionirok rendelkezésére és az idén mintegy 30 000 szovjet és külföldi gyermek üdülhetett itt.

a szovjetunióban egyébként az ifju nemzedéket 16 000 szanatórium és nyári tábor várja az ország festői tájain. az idei nyári szünidőben 17 millió gyermek pihenéséről gondoskodtak a táborkat fenntartó szovjet szakszervezetek. /taszsz/

--

18.23/bzs

- 32 -

1830

kk 42. salt ratifikációs vita a szenátusban

kt/um bs w a s h i n g t o n, 1972. augusztus 4.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

william fulbright szenátor péntek délelőttre összehívta a szenátus külügyi bizottságának rendkívüli zárt ülését, hogy újra fontolóra vegyék a nixon elnök moszkvai látogatása alkalmával aláírt szovjet-amerikai ideiglenes megállapodást a nukleáris támadó fegyverek öt éves időszakra szóló korlátozásáról. erre a váratlan fejleményre azért került sor, mert henry jackson demokratapárti szenátor, a pentagon bizalmi embere - a nixon-kormány hallgatóságos támogatásával - csütörtökön kikötéseket és fenntartásokat tartalmazó módosító indítványt terjesztett elő a szenátusban ratifikálásra váró moszkvai megállapodáshoz.

előzőleg a szenátus elsöprő többséggel, 88:2 arányban jóváhagyta a moszkvai csúcstalálkozón aláírt szerződést a hadászati rakétaelhárító védelmi rendszerek korlátozásáról. a szerződés ellen csupán james buckley new york-i „független konzervatív”, és james allen alabamai demokratapárti szenátor szavazott. ezután került sor henry jackson manőverére, amely a republikánus kormánytábor nyílt és a fehér ház alig burkolt támogatását élvezte. hugh scott, a republikánusok szenátusi vezére és gordon allott szenátor, a republikánusok politikai bizottságának elnöke tüstént társszerzőként csatlakozott henry jackson módosító indítványához, amelyet fenntartások formájában kívánna a támadófegyver-rendszerek moratóriumára vonatkozó moszkvai megállapodáshoz ragasztani. a módosítás lényege, hogy eleve feljogosítaná az egyesült államokat a megállapodás felmondására, amennyiben a szovjetunió bizonyos új fegyverfajták gyártására vállalkozna, még akkor is, ha ezek gyártását a megállapodás nem korlátozza.

jackson nyíltan közölte kollegáival, hogy kezdeményezésére a fehér ház áldását adta, de ezt egyébként világosan bizonyítja a republikánus szenátusi vezetők támogatása is. ronald ziegler, nixon elnök sajtótitkára csupán azt tagadta, hogy a fehér ház „nyomja”, a háttérből a jackson-féle módosítást, de elismerte, hogy annak szövege „összhangban van az egyesült államok politikájával”,.

a módosítás benyújtása nyomán kirobbant heves vitában fulbright, a szenátusi külügyi bizottságának elnöke és javits newyorki republikánus szenátor erőteljesen ellenezte annak elfogadását. fulbright rámutatott: a megállapodáshoz egyoldalúan hozzákapcsolt fenntartások megváltoztatnák az egyezmény egész jellegét, s azt a gyanút kelthetik, hogy az egyesült államok alárendelt stratégiai pozícióba kívánja szorítani a szovjetuniót. „ez megmérgezné a további fegyverkorlátozásról folytatandó jövődő tárgyalások egész légkörét”, - mondotta. cranston demokratapárti szenátor kijelentette: „ezzel a módosítással lényegében azt mondanánk a szovjetunióknak, hogy neki egyhelyben kell maradnia a támadó fegyverek tekintetében, miközben mi megyünk előre”,.

/folyt.köv./

- 33 -

18.35/um

1840

kk 42. /salt ratifikációsfolyt./um

a vita azzal zárult, hogy fulbright kérte, utalják a megállapodást vissza újramegfontolásra a külügyi bizottság zárt ülése elé, miután lényegi változtatást akarnak végrehajtani azon a szövegen, amelyet a külügyi bizottság korábban egyhangú jóváhagyással a szenátus elé terjesztett.

a kongresszusi megfigyelők szerint a jackson-manőver révén szeretné a nixon-kormány „tárgyalási pozícióját”, erősíteni a további salt-megbeszéléseken, s ezzel egyidejűleg - különös tekintettel az elnökválasztás közelédésére - lecsillapítani saját pártjának jobbszárnyát, amely elégedetlen a moszkvai megállapodásokkal.

--

kk 44. szovjet - nszk - izvesztyija

mj/h1 um bs m o s z k v a , 1972. augusztus 4./mt1/

„a szovjetunió új korszakot kíván nyitni a szovjet-nyugatnémet kapcsolatokban. a szovjetunió a normális, mitöbb a baráti kapcsolatok kialakítására törekszik az nszk vonatkozásában, - írja az izvesztyija pénteki számában lev tolkunov.

a szerző cikksorozatának befejező részében hangsúlyozza, hogy „egyetértést szeretnének elérni az nszk-val mind a kétoldalu együttműködés, mind pedig a nagyjelentőségű nemzetközi problémák megoldásában, s nemcsak az európai kérdésekben. a cél megéri az erőfeszítéseket: egy új háború, amelyben bevetnék a legkorszerűbb tömegpusztító fegyvereket, olyan szenvedést okozna a népeknek, amelyet még elképzelni is nehéz. ezt meg kell akadályoznunk. mindkét ország felbecsülhetetlen módon hozzájárulhat korunk e kulcsfontosságú kérdésének megoldásához, „

tolkunov cikksorozata a szovjet-nyugatnémet kapcsolatok alakulását ismertette a két ország közötti szerződés ratifikálása előtti és az azt követő időben. a zárócikk kiemeli, hogy az spd-fdp kormánykoalíció elérte a szerződések ratifikálását, s ezzel nem csupán az nszk nemzetközi tekintélyét növelte, hanem olyan választás előtti légkört is teremtett, amelyben sok választópolgár szavazhat a koalícióra, aki ezt korábban nem tette volna. „mindenesetre európa valamennyi országában, így a szovjetunióban is, különös figyelmet fordítanak majd a nyugatnémet belső front helyzetének alakulására. manna is világosan kell látni azonban, hogy a jelenlegi európai és nemzetközi erőviszonyok állásában a szövetségi köztársaságnak csakis az európai szocialista államokkal való békés egymás mellett élés feltételei közepette lehet biztató jövője. ez az egyik legfontosabb következtetés, amelyre a nyugatnémet közvélemény széles körei jutnak, ha elgondolkoznak hazájuk sorsáról a xx. század utolsó harmadában, - írja tolkunov az izvesztyijában./taszsz/

--

- 34 -

45. muskie - mcgovern

ri/té bzs bs

washington, 1972. augusztus 4./mt1/

edmund muskie szenátor irodája közleményben jelentette be, hogy a szenátor csütörtökön kétórás megbeszélést tartott mcgovernnel, a demokrata párt elnökjelöltjével. a találkozó színhelye muskie lakása volt. bár a közlemény nem részletezi, hogy a megbeszélésen miről volt szó, a bejelentés a találgatások újabb hullámát indította el azzal kapcsolatban, hogy mcgovern muskiet fogja felkérni: vállalja el az alelnökjelöltséget.

mcgovern sem nyilatkozott eddig döntéséről, csütörtöki 25 perces sajtóértekezletén azonban annyit mégis mondott, hogy „nem határoz eagleton utódjáról, amíg nem beszélt muskieval, „

politikai megfigyelők nem tartják lehetetlennek, hogy muskie aki a választási kampány beindulásakor esélyesként indult, elfogadja az alelnökjelöltséget. a szenátort a próbaválasztásokon elszenvedett vereségei ellenére széles körben tisztelik a demokrata pártban és alelnökjelöltsége az annyira óhajtott pártegység szempontjából is kedvező hatást gyakorolna. /reuter, upi/

--

kk 46. áradások

ri/té bzs bs

1972. augusztus 4. /mt1/

m a n i l a

az évszázad legsúlyosabb áradásai pusztítanak három hét óta a fülöp-szigeteken. a halálos áldozatok számát eddig csaknem 400-ra becsülik. az áldozatok vagy vízbefulladtak vagy az áradások okozta földcsuszamlások következtében pusztultak el. a fővárostól, manilától északra fekvő és jelenleg elszigetelt területeken az emberek ezrei éheznek. a menekültek elmondották, hogy az éhhalál küszöbén álló falvak lakosai macskákat, patkányokat és vízisiklókat esznek. a helyzetet súlyosítja az időközben kitört kolerajárvány: legalább 1700-an kerültek eddig kórházba és a hatóságok négy halálesetet ismertek el. /reuter/

d a c c a

a bengáli népi köztársaság hatóságai szerint hatalmas erőfeszítéseket tesznek a megáradt folyók megfékezésére és a már elöntött területek lakosságának megmentésére. a köztársaság területén egyszerre hat folyó áradt meg. az ensz segítségével eddig 40 ezer embert telepítettek át a veszélyeztetett területekről. a legsürgősebb teendőket csütörtökön rendkívüli kabinetülésein vitatták meg daccában. /reuter/

--

18.50/bzs

- 35 -

1809

kk 47. izvesztyija - a munkásosztály szerepe

pm/hr bzs bs

m o s z k v a, 1972. augusztus 4./mti/

a proletár internacionalizmus elveinek ragyogó győzelme volt a szovjetunió megalakulása 1922 decemberében - írja jurij kukuskin professzor a pénteki izvesztyijában, a munkásosztály vezető szerepével foglalkozó cikkében.

a munkásosztály - amelyet a legkevésbé fertőzött meg a sovinizmus és a burzsoá nacionalizmus befolyása - aktívan fellépett a nemzeti elkülönülés ellen. az orosz munkásosztály az önzetlen segítségnyújtás példáját mutatta a köztársaságok dolgozóinak - hangsúlyozza a cikk szerzője.

az iparilag fejlett körzetek munkásosztályának nagy érdeme, hogy segítséget nyújtott az egykor gyarmati helyzetben levő távoli területek népeinek az évszázados elmaradottság leküzdésében, a fejlődés kapitalista fokozatának átugrásában, a szocialista ipar, a fejlett mezőgazdaság megteremtésében, abban, hogy elsajátítsák az élenjáró tudomány és kultúra eredményeit, szocialista nemzetekké és népcsoportokká formálódjanak, megszerezzék a saját nemzeti államiságukat.

az ország ipari körzetei munkásosztályának képviselői elvitték a nemzeti köztársaságokba, területekre, körzetekbe a proletár internacionalizmus elveit, társadalmi pszichológiájukat, kommunista meggyőződésüket, szovjet hazafiságukat.

a cikk szerzője hangsúlyozza, hogy a munkásosztály kiemelkedő szerepet töltött be a mezőgazdaság szocialista újjászervezésében, a kultúrforradalomban, a népi értelmiség kialakulásában is.

a szovjet munkásosztály növekedésének dinamikáját jellemezve kukuskin közli az alábbi adatokat: a szovjetunióban 1924-ben 5.5 millió, 1950-ben 27.7 millió, ma pedig 65 millió a munkásosztály létszáma. a szovjet hatalom éveiben minden szovjet köztársaságban kialakult és megerősödött a munkásosztály. kazahsztánban például 1928-ben 217 000 munkás és alkalmazott élt, ma pedig számuk csaknem ötmillió. moldvában ebben az időszakban 15 000-ről körülbelül egymillióra, tadzsikisztánban 24 000-ről 500 000-re emelkedett a munkások és alkalmazottak száma.

/folyt. köv./
18.55/bzs

- 36 -

kk 47. /izvesztyija - ... 1. folyt./bzs

a munkásosztály jelenlegi szerepét jellemezve a szerző idézi leonyid brezsnyevnek a szovjet szakszervezetek xv. kongresszusán elhangzott megállapítását: a kommunista építés jelenlegi szakaszában még mélyebb értelmet kap a munkásosztály szövetsége a kolhozparasztsággal és országunk dolgozó értelmiségével. e nagy szövetség összetartó ereje továbbra is a munkásosztály, amely vezető szerepet tölt be ma és a jövőben is a kommunizmus építésében. éppen ezen az alapon megy végbe a szovjet társadalom további eszmei-politikai és társadalmi konszolidációja, az ország nemzetieknek és népcsoportjainak egymáshoz való közeledése. /taszsz/

-. -

kk 48. ndk - nyugat-berlin

mj bzs bs

nyugat-berlin, 1972. augusztus 4./mti/

dr.walter müller, az ndk külügyminisztériumának osztályvezetőhelyettese és dietrich hinkefuss, a nyugat-berlini szenátus kancelláriájának tanácsosa, helyettes megbízott pénteken nyugat-berlinben találkozott. eszmecserejük során a felek az utazásokról és látogatásokról kötött megállapodásból fakadó kérdéseket vitatták meg. /adn, dpa/

-. -

kk 49. szovjet-román kapcsolatok

pm/hr bzs bs

b u k a r e s t, 1972. augusztus 4./taszsz/

a scintela a szovjet-román kapcsolatokról szóló cikkében hangsúlyozza, hogy leonyid brezsnyevnek, az szkp központi bizottsága főtitkárának és nicolae ceausescunak, a román kommunista párt főtitkárának e hét elején történt találkozója kifejezi a két ország jó kapcsolatait különböző területeken.

a két ország gazdasági együttműködéséről szólva a lap megjegyzi, hogy a szovjetunió központi helyet foglal el a román külkereskedelemben. a román szocialista köztársaság együttműködése és kooperálása a szovjetunióval - e nagy gazdasági potenciállal, nagyszerű műszaki és tudományos eredményekkel rendelkező szomszédos baráti országgal - sok területen fejlődött és fejlődik. a román-szovjet gazdasági együttműködési kormányközi vegyesbizottság nemrégiben megtartott ülészaka konkrét indítványokat dolgozott ki a gazdasági és tudományos műszaki együttműködés további kiszélesítésére és elmélyítésére. ezeknek az indítványoknak a megvalósítása kétségtelenül tovább erősíti majd a két ország és népei barátságát a kölcsönös érdekeknek megfelelően, a szocialista országok egységének és összefogásának megszilárdítása, a világbéke és a haladás ügye érdekében - hangsúlyozza a román kommunista párt központi lapja. /mti/

-. -

19.00/bzs

- 37 -

18.55

kk 50. szovjetunió - egyiptom

ae/um bs m o s z k v a ,1972. augusztus 4./mti/

a hafez badavi nemzetgyűlési elnök vezette egyiptomi parlamenti delegáció pénteken a szovjetunió legfelsőbb tanácsának munkájával ismerkedett, majd a szovjet parlament két házá-
nak elnöki által rendezett ebéden vett részt.

a vendéglátók nevében sityikov, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke kijelentette: „az önök személyében az egész egyiptomi népet üdvözöljük, amelyhez a szovjet népet a barátság és a szolidaritás szálai fűzik. a szovjetunió és az eak barátsága népeink jelentős vívmánya,,.

válaszbeszédében hafez badavi hangsúlyozta: az egyiptomi-
népnek a szovjet nép iránt érzett barátsága megingathatatlant.
a szovjet nép mindig az egyiptomi nép oldalán állott a nehé-
z napokban, s „mi mindig emlékezni fogunk a szovjetunió segítségére. /taszsz, mena, reuter/

--

kk 51. olajtűz

sz/té um bs t r i e s z t ,1972. augusztus 4./mti/

a hatóságok megállapítása szerint szabotázs-akció következtében gyulladt ki pénteken a trieszt melletti olajközpont három tartálya.

a három felrobbant tartályban összesen mintegy 150 ezer tonna nyersolaj égett el. a kár megközelíti a három és fél millió dollárt. a tűz oltása során 13 személy - köztük a városi tűzoltóparancsnok - másodfoku égési sebeket szenvedett.

a tűz az ingolstadt felé tartó olajvezetéket szerencsére nem érte. a robbanás szomszédságában az épületek megrongálódtak.

a szabotőrök egy negyedik olajtartály mellett is plasztikbombát helyeztek el; ez azonban nem robbant fel./dpa,afp, reuter, ap/

--

- 38 -

19.10/um

1920

AN 22. FÖLDRENDELÉS

sz/um bs

1972. augusztus 4./mti/

p a l m e r : földrendelés

a palmeri obszervatórium bejelentése szerint 5,8-es erősségű földrengést észleltek pénteken reggel alaszkaiban. a földmozgás nem okozott károkat. /afp/

a c c r a : busia

e a ghanei nemzeti újjászületés tanácsa pénteken távollétében elrendelte kofi busia egykori ghanei miniszterelnök letartóztatását. busia az ellene elkövetett januári puccs óta Angliában él./upi/

v a r s ó : autók

a szovjetunió, Románia, Bulgária, Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia és az NDK országutjain próbálják ki a polski-fiatokhoz gyártott poznanai gumibroncsokat. a csütörtökön elindult autókaravánt szakemberek kísérik, akik az érintett országokban tapasztalatcserét is folytatnak./taszsz/

l o n d o n : fegyencek

ülősztájkokat kezdett, megtagadta a munkát, nem engedelmeskedett a börtönőröknek pénteken 22 angolai börtön mintegy 6000 fegyence, akik a fogvatartás körülményei ellen tiltakoznak. legnagyobb sérelmük az, hogy a hatóságok szigorúan alkalmazták az előzetes letartóztatást. az országos méretű sztrájkot a fegyencek „szakmai szövetsége”, a prop/a foglyok jogainak megoltalmazására alakult társaság/ szervezte meg./mti/

t o k i ó : jumbók

kis híján összeütközött a tokiói-öböl felett csütörtökön egy japán és egy amerikai boeing 747-es típusú utasszállító repülőgép. a két gép mintegy 150 méternyi távolságban húzott el egymástól./ap/

/folyt.köv./

- 39 -

19.13/um

1922

kk 52. /rövidfolyt./um

b a n g u i : mozik

jean bedel bokassa, a közép-afrikai köztársaság elnöke pénteken azonnali hatállyal bezáratta az ország összes moziját, s a filmművészetet „erkölcsrombolónak és a nemzetre nézve veszélyesnek, nyilvánította./afp/

a l g i r : földosztás

augusztus 7-től algir megyében, valamennyi településen földet osztanak a földnélküli és a kisbirtokos parasztság számára. az új földtulajdonosok termelő szövetkezetekbe tömörülnek. /taszsz/

--

kk 53. indokina - harci cselekmények

hl/gas bzs bs

1972. augusztus 4./mti/

s a i g o n

dél-vietnamban pénteken folytatódott a heves utcai harcok quang tri tartományi székhelyen. a kormánycsapatok kétezer tengerészgyalogosa sikertelen kísérletet tett arra, hogy behatoljon a város citadellájába. a saigoni katonai szóvivő beismerte, hogy a támadást visszaverték.

az elmúlt 24 órában különösen heves küzdelem folyt a várostól északra lévő körzetben.

mint a vna hírügynökség jelentette, a dél-vietnami szabadságharcosok quang tri és thua thien tartományban e hét elején három nap alatt 450 ellenséges katonát tettek ártalmatlanná, 7 repülőgépet lőttek le, 15 ágyút és löveget semmisítettek meg, felrobbantottak egy katonai raktárt és nagy mennyiségű fegyvert zsákmányoltak.

a szabadságharcosok egyedül szerdán három phantom f-4 típusu repülőgépet lőttek le dél-vietnamban. /reuter, vna/

h a n o i

az amerikai repülőgépek csütörtökön számos sűrűn lakott körzetet bombáztak a vietnami demokratikus köztársaságban quang ninh, thai binh, nam ha, ninh binh, thanh hoa, nghe an, ha tinh és quang binh tartományokban, valamint vinh linh város környékén.

/folyt. köv./
19.15/bzs

- 40 -

kk 53. /indokina - ... 1. folyt./bzs

quang binh tartományban megtámadtak egy gátat, valamint ha tinh tartományban az öntözőrendszereken dolgozó parasztokat.

számos polgári személy életét vesztette, vagy megsebesült és sok lakóépület elpusztult. /vna/

--

kk 54. indokina - vegyes

hl/gas bzs bs

1972. augusztus 4. /mti/

w a s h i n g t o n

edward kennedy szenátor pénteken kijelentette, hogy a nixon kormány az észak-vietnami gátak szándékos bombázásának politikáját folytatja.

kennedy egy szenátusi vitában szólalt fel, ahol kilenc szenátor határozati javaslatát vitatták meg, amely sürgeti a vdk gátjai mindenfajta bombázásának megszüntetését.

idézte az amerikai külügyminisztérium múlt heti jelentését arról, hogy a vdk 12 gátrendszerét bombázták, mert azok az ugynevezett „jogos”, bombázási célpontok közelében helyezkednek el. mint kennedy hangsúlyozta, ha olyan célpontokat támadnak, amelyek a gátak közelében vannak, akkor ez a hidrotechnikai létesítmények szándékos bombázásának minősül.

x x x

az amerikai igazságügyminisztérium vizsgálatot folytat jane fonda ellen annak megállapítása érdekében, hogy a filmszínész a vdk-ban tett látogatása idején lázította-e a vietnamban harcoló amerikai katonákat -, közölte pénteken az igazságügyminisztérium szóvivője.

jogászok vizsgálják jane fonda rádióbeszédeit, amelyeket a múlt hónapban észak-vietnamban mondott, azonban még nem döntöttek el, hogy bűnvádi eljárást indítanak-e ellene -, fűzte hozzá a szóvivő.

az amerikai igazságügyminisztériumot fletcher thomson köztársaságpárti képviselő kérte fel julius 19-én arra, hogy indítson vizsgálatot fonda ellen, mert szerinte a színész dezertálásra próbálta felhívni az amerikai katonákat. /reuter/

/folyt. köv./
19.18/bzs

- 41 -

kk 54. /indokina - vegyes 1. folyt./bzs

u j d e l h i

india a legrövidebb időn belül kinevezi nagykövetét a vietnami demokratikus köztársaságba - jelentette ki a parlamentben szurendra pal szingh külügyminiszter-helyettes képviselők kérdéseire válaszolva. /taszsz/

m o s z k v a

a szovjet emberek határozottan tiltakoznak az amerikaiak indokinaai agressziójának további eskalációja ellen -, hangzik a szovjet békebizottság moszkvában nyilvánosságra hozott nyilatkozata. a szovjet emberek követelik, hogy az egyesült államok szüntesse be a vdk gátjainak és öntözőberendezéseinek bombázását. az agresszor fegyveres erőit ki kell vonni indokinából, s a térség népeinek joguk van arra, hogy maguk döntsenek sorsukról, minden külföldi beavatkozás nélkül.

az összes békeharcossal együtt a szovjet emberek támogatják az európai kommunista és munkáspártok vietnammal kapcsolatos párizsi értekezletének felhívását.

a szovjet békeharcosok határozottan támogatják a vdk kormányának és a difk-nek a javaslatait a vietnami probléma megoldására és testvéri szolidaritásukat fejezik ki indokina népeivel. /taszsz/

--

kk 55. amin - „ázsiaiak,,

ae bzs bs k a m p a l a, 1972. augusztus 4. /mt1/

idi amin tábornok, uganda elnöke pénteken bejelentette: kérni fogja nagy-britanniát, hogy „vállalja a felelősséget mindazokért az ázsiaiakért, akik brit utlevéllel élnek ugandában,,.

a reuter is, az ap is bizonytalanak tartja, hogy amin bejelentése a gazdasági-kereskedelmi életben vezető szerepet játszó „ázsiaiak,, /elsősorban indiaiak/ azonnali kiűzetését, vagy fokozatos eltávolítását jelenti-e?

a tábornok-elnök közölte, hogy a lépésre azért van szükség, mert „az ázsiaiak szabotálják a kormány gazdasági intézkedéseit,, „szorgalmazzák a korrupciót,,.

/folyt. köv./
19.50/bzs

- 42 -

kk 55. /amin - .. 1. folyt./bzs

ő azt szeretné - folytatta - ha a gazdaság „ugandaiak, kiváltképpen fekete ugandaiak,, kezében lenne.

végezetül felhívta a hadsereget, hogy álljon készen a szabotőrök letartóztatására.

a reuter adatai szerint körülbelül 80 ezer „ázsiai,, /a kínaiak nem tartoznak ide/ él ugandában. ennek mintegy a fele rendelkezik brit utlevéllel. amin azonban 80 ezerre tette a nem-ugandai honosok számát, akiknek - az ő szavaival élve - a „köz-társaságban nincs hely,,.

ugyancsak a reuter jegyzi meg, hogy a brit és az ugandai kormány között eddig olyan megállapodás volt érvényben, amely szerint a nem-ugandai utlevéllel rendelkező ázsiaiak nagy-britanniába történő áttelepülése a brit bevándorló utlevelek „elérhetőségének,, mértékében bonyolódik majd. amin azonban nyilván lassunak találta ezt a folyamatot.

ezzel az ügygel áll összefüggésben az ugandai kormány-
nak az az intézkedése, hogy valamennyi kampaalában működő diplomá-
ciai képviselőt saját, ugandában élő állampolgárainak összeírásá-
ra szólította fel. /reuter, ap, upi/

--

kk 56. komszomolisták kitüntetése

mj/hi bzs bs m o s z k v a, 1972. augusztus 4./mt1/

az „odaadó munkáért,, és a „komszomolban végzett aktiv tevékenységért,, kitüntetések - a lenini komszomol legmagasabb elismerését - nyújtották át pénteken moszkvában azoknak az ifjú építőknak, akik havanna közelében részt vettek egy iskola építkezésén. mint jelentettük, a kubai nemzetközi építőtáborban a szovjet fiatalokkal együtt 28 országból - köztük magyarországról érkezett fiatalok dolgoztak.

jevgenyij tyazselnyikov, a komszomol kb első titkára a kubából visszatért fiataloknak elmondotta: „az ifjuság közös munkája jelentősen hozzájárult a kubai néppel és a kubai forradalommal való szolidaritás megszilárdításához,,.

/folyt. köv./
20.07/bzs

- 43 -

kk 56. /komszomolisták ... 1. folyt./bzs

kubai fiatalok egy brigádja a szibériai bratszkban a barátság táborában töltött egy hetet, és mint francisco garcia, a kubai ifjúkommunisták szövetsége országos bizottságának titkára mondotta: „tapasztalatot cseréltek az ifju nemzedék forradalmi nevelésének kérdéseiről és megvitatták a komszomol részvételi formáit a szocializmus és a kommunizmus építésében,„ a vendégek és vendéglátók a szibériai építkezéseken a vietnami alap számára végeztek közös munkát. /taszsz/

-. -

kk 57. chilei kp - aktivaülés

mj bzs bs s a n t i a g o, 1972. augusztus 4./mti/

a chilei fővárosban pénteken aktiva ülést tartott a chilei kommunista párt. a tanácskozáson volodia teitelboim, a politikai bizottság tagja értékelte a jelenlegi politikai helyzetet. hangsúlyozta, hogy a reakció, a chilei forradalmi folyamat meghibásításának érdekében, széleskörű rágalomhadjáratot indított a népi egység kormánya ellen, s nem retten vissza az összeesküvésektől és a politikai bűncselekményektől sem.

a kommunista vezető hangsúlyozta: nagy szükség van a dolgozó tömegek egységének megszilárdítására, ez megbízhatóan szavatolja a kormány kitűzött programjának megvalósítását. /taszsz/

-. -

kk 58. indokina

hl/hl bzs bs 1972. augusztus 4./mti/

h a n o i

a vietnami demokratikus köztársaság légvédelme szerdán és csütörtökön nghe an tartomány felett újabb három amerikai támadó repülőgépet semmisített meg.

ezzel az észak-vietnam felett lelőtt amerikai repülőgépek száma 3797-re emelkedett. /vna/

x x x

/folyt. köv./

20.50/bzs

- 44 -

ü

kk 59. /indokina 1. folyt./bzs

hanoi védelmi erői a harckészültség és a készenléti állapot növelése érdekében pénteken reggel hadgyakorlatot tartottak.

a gyakorlatot megtekintette nguyen van tran, a hanoi városi pártbizottság első titkára és tran duy hung, a főváros tanácsának elnöke is. /vna/

x x x

haiphong amerikai bombázásával kapcsolatban a vdk-ban élő kínai állampolgárok szövetsége nyilatkozatot tett közzé.

mint a nyilatkozat megállapítja, az amerikai repülőgépek, miután számos támadást hajtottak végre észak-vietnami városok és falvak ellen - amelyek súlyos veszteségeket okoztak a polgári lakosságnak, köztük a kínai állampolgároknak - július 29. és 31. között többször bombázták haiphong olyan körzeteit, ahol nagyszámu kínai él. ezeknek a támadásoknak sok polgári lakos esett áldozatul és az okozott károk jelentősek. /vna/

m o s z k v a

a szovjet szakszervezetek központi tanácsa nyilatkozatot adott ki, amely hangsúlyozza: a szovjetunió munkásosztályát és minden dolgozóját mélységesen felháborítják az amerikai szoldateszka vietnamban folytatódó büntetetei.

a tanács a 98 millió szovjet szakszervezeti tag nevében határozottan követelte az egyesült államok kormányától, hogy haladéktalanul szüntesse be a bombázásokat és a többi harci cselekményeket a vdk ellen, hagyjon fel kikötőinek elaknásításával és blokádjával, azonnal és minden feltétel nélkül vonja ki csapatait délvietnamból, vonja meg támogatását thieu bábrendszerétől és semmilyen módon sem avatkozzék be vietnam, laosz és kambodzsa népeinek ügyeibe.

a komszomol központi bizottsága és a szovjet ifjusági szervezetek bizottsága szintén tiltakozó nyilatkozatot tett közzé. /taszsz/

-. -

20.53/bzs

- 45 -

kk 59. bremer - verdikt

ri/am bzs bs

upper marlboro, 1972. augusztus 4./mt1/

a hat férfiből és hat nőből álló esküdtszék másfélórás tárgyalás után valamennyi vádpontban bűnösnek találta arthur bremer-t, aki május 15-én rálőtt george wallace alabamai kormányzó-ra és olyan súlyosan megsebesítette, hogy az deréktól lefelé megbénult és orvosai véleménye szerint valószínűleg sohasem fog többé önállóan járni. bremer egyébként még három másik személyt is megsebesített.

a védelem arra hivatkozott, hogy bremer tettét tudathasadásos állapotban követte el. ezt az érvelést azonban az esküdtszék verdiktjében nem fogadta el. /ap, reuter/

--

kk 60. usa - rhodesia

pm/hi um bs

new york, 1972. augusztus 4./mt1/

az egyesült államok kormánya továbbra is figyelmen kívül hagyja a rhodesia ellen hozott gazdasági szankciókra vonatkozó ensz-határozatokat és kereskedik ezzel a törvénytelen fajgyűlöltő rezsimmel. mint a rhodesia ellen foganatosított szankciók teljesítését ellenőrző ensz bizottság közleményében megállapítja, magának a washingtoni kormánynak a beismerése szerint az egyesült államok 1972 április 1-től június 30-ig hat tétel ércet importált rhodesiából, megsértve az erre vonatkozó ensz-határozatokat. az afrikai kérdésekkel foglalkozó amerikai bizottság elnevezésű társadalmi szervezet pedig arról értesítette a bizottságot, hogy további két tétel érc érkezett rhodesiából baltimoreba; az egyik ez év július közepén, a második pedig augusztus elején. /taszsz/

--

kk 61. kiegészítés a mai kk 51.sz. hírünkhöz:

sz/um bs

trieszt, 1972. augusztus 4./mt1/

a trieszt melletti olajközpontban pénteken felrobbant a negyedik olajtartály is. a robbanásnak több mint tíz sebesült áldozata van. /reuter/

--

- 46 -

21.00/um

kk 65. külpolitikai hí

um bs

31. görög ellenzék

32. gencsujkin

33. rövid hírek

santiago: albán na

moszkva: kubai köl

jaundé: gowon

bern: baleseti sta

hova: kiadvó

F.

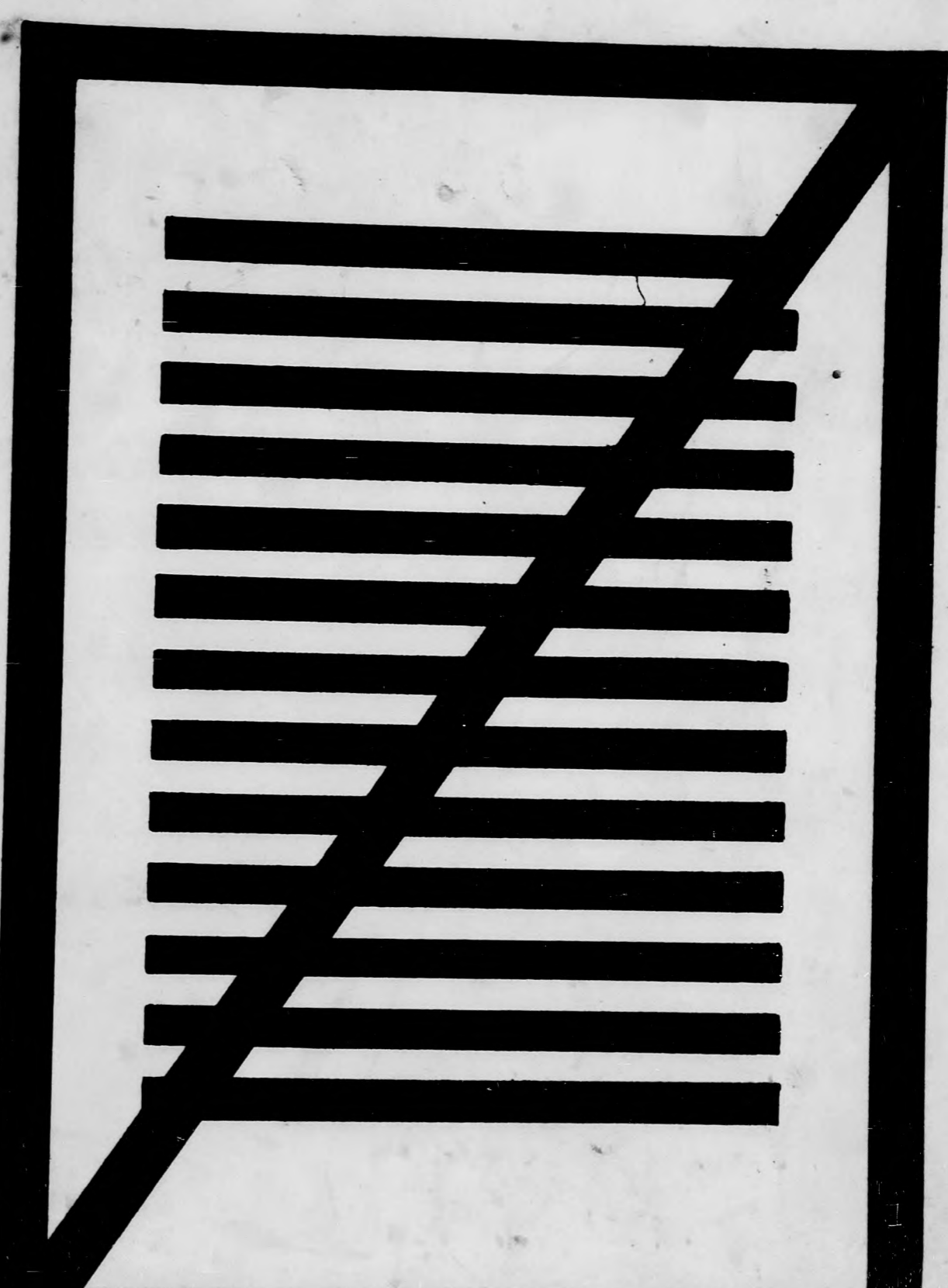
ff.

17-18

oldal

rától zárásig

1972. augusztus 4.

kk 59. bremer - verdikt

ri/am bzs bs

a hat férfiból
tárgyalás után valamennyi
mert, aki május 15-én r
ra és olyan súlyosan me
bénult és orvosai vélem
bé önállóan járni. bremer
megsebesített.

F.

H.

47-48

oldal

1972. augusztus 4./mt1/

sküdszék másfélórás
nek találta arthur bre-
e alabamai kormányzó-
az deréktől lefelé meg-
inüleg sohasem fog töb-
rom másik személyt is

kk 65. külpolitikai híreink jegyzéke 15 órától zárásig

um bs

1972. augusztus 4.

31. görög ellenzék
32. genszujkin
33. rövid hírek
santiago: albán nagykövet
moszkva: kubai költő
jaundé: gowon
bern: baleseti statisztika
hoya: kígyó
rawalpindi: hajószerencsétlenség
34. brezsnyev - husák
35. jemen - ndk, bulgária
36. észak-írország
37. árvíz - fülöp-szigetek
38. izvesztyija - „strong express,
39. vasutak
40. szenátusi szavazás visszhangja
41. holland kormányválság
42. salt ratifikációs vita a szenátusban
43. szovjet pionirok
44. szovjet-nszk - izvesztyija
45. muskie - mcgovern
46. áradások
47. izvesztyija - a munkásosztály szerepe
48. ndk - nyugat-berlin
49. szovjet-román kapcsolatok
50. szovjetunió - egyiptom
51. olajtűz
52. rövid hírek
palmer: földrengés
accra: busia
varsó autók
london: fegyencek
tokió: jumbók
bangui: mozik
alger: földosztás
53. indokina - harci cselekmények
54. indokina - vegyes
55. amin - „ázsialak,,
56. komszomolisták kitüntetése
57. chilei kp - aktivaülés
58. indokina
59. bremer - verdikt
60. usa - rhodesia
61. kieg. a kk. 51-hez
62. rövid hírek
moszkva: veteránok
canberra: fotókiállítás
genf: filmfesztivál
bukarest: sa
63. holland kormányválság - 2.
64. bremer - ítélet
65. híregyzék

22.00/um

- 49 -

2205

MTI

V Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1972 AUG 9

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 5.

kk. 1. várható

by/1l p1

1972. augusztus 5. /mti/

moszkva:

az egyiptomi küldöttség elutazik

London:

szükségállapot

szófia:

jemeni küldöttség látogatása

georgetown:

az előkészítő bizottság záróközleménye

hága:

kormányválság

bonn:

brandt visszatér norvégiából

.-

- 1 -

7.45/1l ke 8¹⁰